

Zeeuwse bijdrage aan de 21e Nationale NachtvlinderNacht op 22 & 23 augustus 2025

Door meer locaties meer vlinders en meer soorten.

Verslag van Joop de Bakker en Eddy Taelman

Tijdens de 21e Nationale NachtvlinderNacht werden op 70 locaties in het land nachtvlinderexcursies gehouden.

Excursies Zeeland

Bij de Vlinderstichting waren 5 excursies voor het publiek aangemeld in Zeeland.

In **Breskens** werd zaterdagnacht gevangen met lichtval, led-emmers en op laken door excursieleiders Huub van Iwaarden en Koen Debouck.

Bij **Westhove op Walcheren (Terra Maris)** werd gevangen op laken en met lichtval door een groep vlindersaars van de Vlinlib Zeeland onder leiding van Tobi Koppejan.

In **Serooskerke (WA)** werd de lichtval door Kees Musters gezet op vrijdagavond. Op zaterdagmorgen gaf Pieter Simpelaar een excursie en toelichting bij het ledigen van de val.

Bij **Goes**, omgeving Golfbaan, werd door Iris v't Bosch gevangen met de led-emmer en op zaterdagmorgen werd gekeken welke soorten er in de emmer zaten.

Bij **Ossenisse** was er zaterdagavond op natuurboerderij Onderste Boven een excursie van de insectenwerkgroep van NBV de Steltkluit met 7 lakens. Eddy Taelman legde ter inzage uit zijn archief verslagen van 20 jaar deelname aan de NNN en resultaten van vlinderonderzoeken van de werkgroep. Joop de Bakker deed voor de 21e keer mee aan de NNN met een PP-presentatie en zette op vrijdagavond een lichtval (HPL) en een led-emmer.

Niet-aangemelde-locaties

In Zeeland waren op tien niet-aangemelde-locaties ook vlindersaars actief.

Welke soorten konden we verwachten?

In Zeeland vormen de ca. 600 macronachtvlindersoorten een dynamische soortengroep. Soorten nemen toe of af. Nieuwkomers doen hun intrede en sommige soorten dreigen te verdwijnen of zijn al verdwenen. Regionaal verdwenen soorten (zwarte lijst Zld) worden soms weer herontdekt. Boven deze dynamiek is er nog de dynamiek van de trekvlinders, incidentele zwervers, dwaalgasten en exoten. In de loop van het jaar is door de vliegtijden een verscheidenheid aan vlindersoorten actief. In Zeeland worden ca. 130 soorten niet jaarlijks gezien en bij zeer zeldzame soorten is de waarnemingskans 1 op 700.000 vlinders uit de soortengroep.

Sommige soorten vliegen uitsluitend overdag. De aanwezigheid van andere soorten is alleen door vangst met feromonen aan te tonen. Dan zijn er nog de soorten die strikt gebonden zijn aan een habitat binnen een biotoop, zoals b.v. bos-, heide- en duinvlinders. Door studie, onderzoek en eigen ervaring hebben we een groot aantal soorten kunnen ontdekken. De mate van voorkomen hebben we bepaald door hun abundantie. (Dat is de gewogen talrijkheid van een soort binnen een soortengroep). Een vangnacht is een steekproef uit een dynamische massa. Het aantal steekproeven in plaats en tijd bepalen het aantal soorten dat we kunnen ontdekken.

Uitgaande van de 10.425 waargenomen macronachtvlinders in de derde decade van augustus 2024 komen er 206 soorten in aanmerking.
Van de micronachtvlinders in Zeeland is de kennis nog miniem. Het is afwachten wat er gezien wordt.

Resultaten

Op 15 locaties werden nachtvinders gevangen met led-emmers, op laken en met vlindervallen.

	NNN 2025		aantal vlinders	aantal soorten	aantal vlinders	aantal soorten
	Plaats	Waarnemer(s)	Macro's	Macro's	Micro's	Micro's
1	Breskens - Golepoldersedijk	H v Iwaarden, Debouck	525	74	410	42
2	Goes Golfbaan e.o.	Iris v't Bosch	74	17	26	9
3	Groede	Huib van Iwaarden	181	35	54	14
4	Hulst Noord	Eddy Verman del	208	22	46	12
5	Oost-Souburg - Welzinge	Corine Osté	520	52	202	42
6	Oosterland – De Maire	Meerman	38	14	2	2
7	Ossensisse - Onderste Boven	NBV de Steltkluut (JdB)	356	50	181	27
8	Oudelandsche Polder (Zwin)	P Simpelaar & HB & FP	221	42	45	26
9	Ouwerkerk-Krekengebied-	René van Loo	117	29	31	18
10	Philippine -Remoorterepolder	Hans Vercouteren	28	24	18	15
11	Serooskerke (WA)	P Simpelaar / K Musters	62	44	43	20
12	s-Gravenpolder	Chiel Jacobusse	13	12	14	13
13	Terneuzen bebouwing	Jaco Walhout	165	28	36	17
14	Terneuzen Spui	Ingrid Smit	31	24	22	16
15	Westhove e.o. (Terra Maris)	Tobi Koppejan e.a.	147	83	92	50
		TOTAAL	2686	148	1222	119

Door bezoekers van de locaties werden ook waarnemingen ingevoerd maar om dubbeltellingen te voorkomen zijn deze niet meegeteld. Buiten beschouwing gelaten zijn gelijkende soorten en vlinders onbekend.

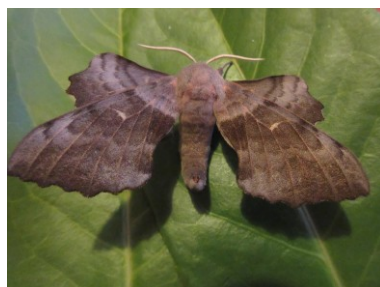
De Zeeuwse Top Tien 2025

	NNN 2025 Zeeland Top Tien	Macro's	NNN 2025 Zeeland Top Tien	Micro's
1	Zuidelijke stofuil	518	Blauwooggrasmot	207
2	Zwarte-c-uil	400	Buxusmot	177
3	Put-a-uil	120	Oranje kruidenmot	112
4	Bleke grasuil	111	Brandnetelbladroller	62
5	Huismoeder	100	Variabele grasmot	45
6	Groente-uil	83	Bietzandvleugeltje	44
7	Gewone grasuil	81	Parelmoermot	43
8	Oranje wortelboorder	79	Moerasgranietmot	41
9	Zandhalmuiltje	65	Prachtmot	35
10	Geelvleugeluil	53	Vuurmot	31

Onderstaand nog wat foto's van de macro-nachtvlinders (foto's Joop de Bakker)

Geelvleugeluil

Populierenpijlstaart

Bruine wapendrager

Veel soorten werden maar op één locatie waargenomen.

Bij de macro's werden 49 van de 148 soorten (33%) op maar één locatie waargenomen.

Breskens – Golepoldersedijk (Huib van Iwaarden, Koen Debouck)

Populierengouduil, Schijnpiramidevlinder, V-dwergspanner, Gele kustspanner, Kleine groenbandspanner

Goes Golfbaan e.o. (Iris v't Bosch)

Gewone stofuil, Herfstrietboorder

Groede (Huib van Iwaarden)

Astermonnik, Kleine groenuil

Hulst – Noord (Eddy Vermandel)

Halvemaanvlinder

Oost-Souburg – Welzinge (Corine Osté)

Stompvleugelgrasuil, Kadeni-stofuil, Prachtpurperuiltje

Ossenis - Onderste Boven (NBV de Steltkluut (Joop de Bakker e.a.))

Aardappelstengelboorder, Bleekschouderuil, Getekende gamma-uil, Roodstreepspanner, Bruinbandspanner, Smalvleugelryetboorder, Lindepilstaart, Satijnstipspanner

Oudlandsche Polder (Zwin) (P Simpelaar & HB & FP)

Essenspanner, Morpheusstofuil

Ouwerkerk-Krekengebied- (René van Loo)

Groene blokspanner, Schimmelspanner, Slakrups, Kolibrievlinder

Philippine -Remoorterepolder (Hans Vercouteren)

Gewone bandspanner

Serooskerke (WA) (P Simpelaar / K Musters)

Donker brandnetelkapje, Grauwe monnik, Seringenvlinder

s-Gravenpolder (Chiel Jacobusse)

Braamvlinder, Egelskopboorder

Terneuzen bebouwing (Jaco Walhout)

Groene korstmosuil

Westhove e.o.(Terra Maris) (Tobi Koppejan e.a.)

Grasbeertje, Karmozijnrood weeskind, Lisdoddeboorder, Blauwbandspanner, Boksbaardvlinder, Donkergroene korstmosuil, Florida-uil, Gele tijger, Graanworteluil, Kameeltje, Kleine hageheld, Muisbeertje, Oranje o-vlinder, Rietvink, Rozenblaadje

Bij de micro's werden 65 van de 119 soorten (55%) op maar één locatie waargenomen.

Toetsing macro's op zeldzaamheidsklasse in Zeeland

Klasse	Omschrijving		Soorten ooit in ZLD	Soorten NNN 2025	% klasse	Vlinders NNN 2025	% aantal NNN 2025
aaa	Zeer algemeen		98	63	64%	2199	81.8%
aa	Algemeen		98	42	43%	281	10.5%
a	Vrij algemeen		97	23	24%	155	5.8%
z	Vrij zeldzaam		97	16	16%	46	1.7%
zz	Zeldzaam		97	4	3%	5	0.2%
zzz	Zeer zeldzaam		99	-	0%		
Zwarte lijst	Uitgestorven Zld		89	-	0%		
	TOTAAL		675	148	22%	2686	100%

Nog geen 2% van de vlinders behoren tot de Zeldzame Zeeuwse macro-soorten (zzz-zz-z)

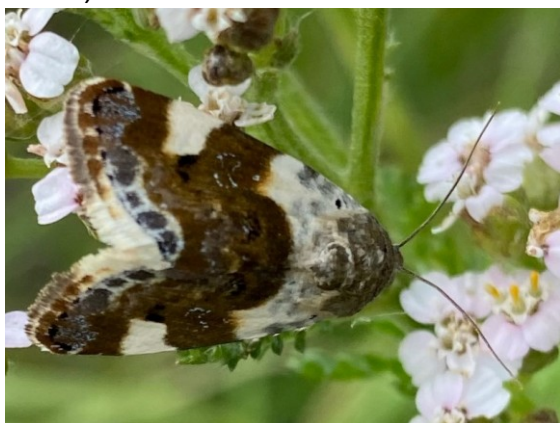
Gedurende de NNN werden bij de macro's 16 vrij zeldzame (z) en 4 zeldzame soorten (zz) voor Zeeland gemeld. Zeer zeldzame (zzz) soorten werden niet waargenomen.

Bij de zeldzame soorten is een goedkeuring/validatie wenselijk.

nr.	soort	imago's	locaties	ZLD	VRL-NL	foto	Validatie	Opm. JdB
1	Beukeneenstaart	6	2	Z	kwetsbaar	ja	Auto validatie	
2	Blauwbandspanner	1	1	Z	kwetsbaar	ja	Auto validatie	
3	Blauwvleugeluil	3	3	Z	trekvlinder	ja	Onbekend	Akkoord 2x
4	Boogsnuituil	3	2	Z	TNB	ja	Onbekend	Akkoord 3x
5	Cipresdwergspanner	2	2	Z	nieuwkomer	ja	Goedgekeurd	
6	Gepijlde micro-uil	3	3	Z	TNB	ja	Onbekend	Akkoord 2x
7	Grasbeertje	10	1	Z	bedreigd	ja	Onbekend	Akkoord 1x
8	Halvemaanvlinder	1	1	Z	TNB	ja	Onbekend	Akkoord 1x
9	Karmozijnrood weeskind	2	1	Z	TNB	ja	Auto validatie	
10	Lisdoddeboorder	2	1	Z	kwetsbaar	ja	Onbekend	Akkoord 2x
11	Marmerspanner	4	3	Z	TNB	ja	Onbekend	Akkoord 3x
12	Populierengouduil	1	1	Z	TNB	ja	Onbekend	Akkoord 1x
13	Prachtpurperuiltje	2	1	Z	nieuw ZLD	ja	Auto validatie	
14	Schijnpiramidevlinder	1	1	Z	TNB	nee	Onbekend	?
15	Seringenvlinder	1	1	Z	kwetsbaar	Ja	Auto validatie	
16	Spaanse vlag	4	3	Z	TNB	Ja	Auto validatie	
17	Bleekschouderuil	1	1	ZZ	trekvlinder	nee	Onbekend	Akkoord 1x
18	Boksbaardvlinder	1	1	ZZ	bedreigd	Ja	Onbekend	Akkoord 1x
19	Essenspanner	2	1	ZZ	bedreigd	ja	Onbekend	Akkoord 1x
20	Kleine hageheld	1	1	ZZ	kwetsbaar	ja	Onbekend	Akkoord 1x

Opmerkelijk

De meest opmerkelijke vlindersoort bij de NNN 2025 in Zeeland was de Bleekschouderuil (*Acontia lucida*). Van deze trekvlinder waren er tot 2021 slechts vijf waarnemingen bekend uit ons land: één uit 1947 in Sint-Michielsgestel, één uit 1997 bij Rockanje en één uit 2007 in Retranchement. In 2020 werd een vlinder gevangen in een lichtval in Stevensweert in Limburg. In 2021 werd de soort in Zeeland (Sint Philipsland) gezien op de zeedijk met aangrenzend schor bij de Abraham Wisselpolder. (zie foto *Bleekschouderuil 2021-08-12 van Eric Mahieu*)

Omdat het een zeer gaaf exemplaar was bestond de twijfel of het wel een echte trekker was of een nakomeling uit eileg of zelfs een gekweekt exemplaar. (Discussie forum Waarneming.nl)

Op 16-7-2022 fotografeerde Adrie van de Wiel een vlinder op kaasjeskruid op de zeedijk aan het Hellegatschor te Ossensisse. Totaal werden er in 2022 minimaal 62 vlinders gemeld met het grootste dagtotaal van 21 vlinders op 27-8. (Adrie van de Wiel)

In 2023 werden in /bij het Hellegatschor ten minste 99 vlinders en 3 rupsen geteld. Hoogste dagtotaal 47 vlinders op 18-7. (Adrie van de Wiel 37 imago's en Ed van der Es 10 imago's)
Ook was er een nieuwe vindplaats met 1 vlinder in de lichtval in Groede. (Huib van Iwaarden)

In 2024 werden er nog 21 vlinders gezien in/bij het Hellegatschor. Andere vindplaatsen in Zeeland waren de zeedijk /schor van Baalhoek (Marian Sponselee 1 ex.) en 2 vroege vlinders (eind mei) werden gezien bij zeedijk/haven bij Waarde. (Gerald Rozemeijer) Bij Ouwkerk werd op 4-10 nog een foeragerende rups gezien op de zeedijk bij de slikken van Viane (Meerman).

In 2025 werden er 48 vlinders in het gebied Hellegatschor gezien en twee in aangrenzend gebied t.w. Zeedijk Eendragtspolder (Cathy Maas) en tijdens de NNN in de Hooglandpolder door Joop de Bakker. Bij Waarde werden 3 vlinders gezien en op de zeedijk bij Rilland 22 vlinders. (Gerald Rozemeijer) Bij Zierikzee -Schor 't Stelletje- was een nieuwe vindplaats met 1 vlinder (Jurriën van Deijk) en bij Haamstede (Koudekerksche Inlaag) werden 6 vlinders gezien. (Maarten Sluijter 3 ex. en Jurriën van Deijk 3 ex.)

Opmerkelijk voor de Bleekschouderuil is het habitat (een combinatie van zeedijk met/en aangrenzend schor) en de aanwezigheid van Kaasjeskruid, Akkerwinde en Hondsdraf. Deze trekvlinder is een subtropische soort. Van de Canarische eilanden tot Centraal-Azië, Kasjmir en Oost-Siberië. Niet in Noord-Europa. De noordgrens ligt waarschijnlijk aan de zuidkant van de hooggebergten Pyreneeën - Alpen – Karpaten, maar toch werden vanaf 2022 vlinders tot in België en in Nederland (vooral Zeeland) aangetroffen.

Bedankt

Wij danken omroep ZVL voor de leuke reportage en interviews op de locatie te Ossensisse en voor de uitzendingen op de TV.

Eddy en Joop op de TV-uitzending van Omroep ZVL

Ook danken wij de Vlinderstichting voor de publiciteit, alle bezoekers voor hun komst en belangstelling en alle mensen die hebben bijgedragen aan het welslagen van de NNN in onze provincie. Een bijzonder woord van dank aan Annie en Arnold van boerderij Onderste Boven voor de gastvrije ontvangst en het mede-organiseren van het festijn.

De volgende NNN

In 2026 valt de Nationale NachtvlinderNacht op 17 en 18 juli.

Bijlage waargenomen macro-soorten NNN 2025 in Zeeland

Macro's (2686 imago's)	ex.		ex.		ex.
Aangebrande spanner	6	Gewone stofuil	1	Populierengouduil	1
Aardappelstengelboorder	1	Gewone velduil	15	Populierenpijlstaart	12
Agaatvlinder	15	Gewone worteluil	18	Prachtpurperuiltje	2
Appeltak	12	Glad beertje	7	Put-a-uil	120
Astermonnik	1	Goudgele boorder	6	Rietvink	1
Berkeneenstaart	3	Graanworteluil	1	Rood weeskind	12
Beukeneenstaart	6	Grasbeertje	10	Roodstreepspanner	1
Bijvoetdwergspanner	3	Grauwe monnik	1	Rozenblaadje	1
Blauwbandspanner	1	Grijze stipspanner	2	Satijnstipspanner	12
Blauwvleugeluil	3	Groene blokspanner	1	Schedeldrager	9
Bleekschouderuil	1	Groene korstmosuil	3	Schermbloemdwergspanner	3
Bleke grasuil	111	Groente-uil	83	Schijnpiramidevlinder	1
Boksbaardvlinder	1	Grote worteluil	36	Schilddrager	15
Bonte worteluil	23	Guldenroededwergspanner	26	Schildstipspanner	3
Boogsnuituil	3	Haarbos	13	Schimmelspanner	1
Braamvlinder	1	Hagedoornvlinder	11	Seringenvlinder	1
Brandnetelkapje	4	Hageheld	4	Slakrups	1
Brandvlerkvlinder	11	Halmrupsvlinder	6	Smalvleugelrietboorder	2
Breedbandhuismoeder	6	Halvemaanvlinder	1	Snuitvlinder	2
Bruinbandspanner	2	Helmgrasuil	22	Spaanse vlag	4
Bruine grijsbandspanner	17	Herfstrietboorder	1	Spitsvleugelgrasuil	2
Bruine sikkelluil	17	Huismoeder	100	Spurrie-uil	9
Bruine snuituil	21	Huisuil	10	Stompvleugelgrasuil	1
Bruine vierbandspanner	2	Iepentakvlinder	7	Stro-uiltje	6
Bruine wapendrager	4	Kadeni-stofuil	2	Taxusspikkelspanner	19
Cipresdwergspanner	2	Kameeltje	1	Vaal kokerbeertje	8
Donker brandnetelkapje	1	Karmozijnrood weeskind	2	Variabele w-uil	3
Donker klaverblaadje	28	Katoendaguil	4	V-dwergspanner	1
Donkergroene korstmosuil	1	Klaverspanner	17	Vierbandspanner	8
Drievlekspanner	10	Kleine beer	5	Vierkantvlekuil	32
Egale dwergspanner	25	Kleine groenbandspanner	5	Viervlakvlinder	3
Egelskopboorder	1	Kleine groenuil	1	Vlekdaguil	5
Essenspanner	2	Kleine hageheld	1	Vlekstipspanner	40
Florida-uil	1	Kleine huismoeder	4	Volgeling	2
Gamma-uil	6	Kolibrievlinder	2	Witstipgrasuil	22
Geelvleugeluil	53	Kooluil	9	Witte eenstaart	6
Gekraagde grasuil	2	Koperuil	8	Witte grijsbandspanner	3
Gele eenstaart	20	Lieveling	7	Witte-l-uil	3
Gele kustspanner	2	Ligusterstipspanner	3	Zandhalmuiltje	65
Gele oogspanner	18	Lindepijlstaart	5	Zilveren groenuil	8
Gele tijger	1	Lisdoddeboorder	2	Zuidelijke grasuil	26
Gepijlde micro-uil	3	Marmerspanner	4	Zuidelijke stofuil	518
Gerande spanner	36	Morpheusstofuil	1	Zuringuil	2
Gestippelde oogspanner	4	Muisbeertje	1	Zwart weeskind	7
Gestreepte goudspanner	14	Open-breedbandhuismoeder	8	Zwartbandspanner	5
Getekende gamma-uil	1	Oranje o-vlinder	1	Zwarte-c-uil	400
Gewone bandspanner	1	Oranje wortelboorder	79	Zwartkamdwergspanner	15
Gewone breedvleugeluil	23	Paardenbloemspanner	40	Zwartvlekdwergspanner	34
Gewone grasuil	81	Peppel-orvlinder	6		
Gewone spikkelspanner	5	Piramidevlinder	10		

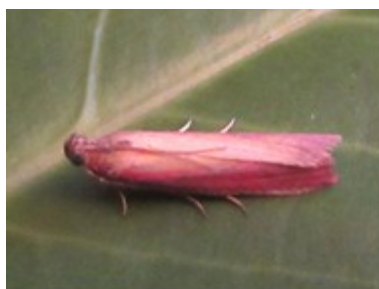
Bijlage waargenomen micro-soorten NNN 2025 in Zeeland

Micro's (Imago's 1222)	ex.		ex.		ex.
Aangebrande valkmot	21	Gewone spiegelmot	9	Prachtmot	35
Appelstippelmot	6	Gewone wilgenroosjesmot	1	Purpermot	4
Baardsnuitmot	5	Gewone witvlakbladroller	1	Purpermotje	2
Berkenmarmerbladroller	1	Grauwe spaandermot	1	Rietpalpmot	6
Berkenpedaalmot	1	Grote appelbladroller	25	Rode eikenlichtmot	6
Beukenspiegelmot	1	Grote meelmot	1	Rode knopbladroller	3
Bietzandvleugeltje	44	Grote wasmot	1	Rode populierenbladroller	2
Blauwooggrasmot	207	Grote zwartwitmot	1	Roodvlekkaartmot	1
Bleekgestreepte meldekokermot	1	Hazelaarbladroller	2	Salielichtmot	1
Bleke grasmot	5	Hertshooibladroller	2	Satijnlichtmot	7
Bleke kaartmot	8	Italiaanse kaneelsikkelmot	1	Scherpe kuifbladroller	2
Bonte fruitbladroller	1	Jakobsbladroller	11	Scherphoekvedermot	2
Bonte valkmot	1	Kersenbladroller	1	Smalle witlijngrasmot	4
Boomzwammet	1	Kleine boogbladroller	1	Smallijnbladroller	3
Bramenbladroller	1	Kleine zwartwitmot	3	Sneeuwwitte vedermot	1
Brandnetelbladroller	62	Knoopkruidbladroller	10	Strooiselmot	2
Bremkwastje	2	Kommabladerroller	1	Tuinbladroller	1
Bruine essenmot	4	Koolmotje	5	Variabele grasmot	45
Bruine huismot	10	Kroosvlindertje	9	Variabele oogbladroller	3
Bruine marmerbladroller	5	Kustweidemot	1	Vijgenskeletteermot	1
Buxusmot	177	Leverkleurige bladroller	10	Vlekzandvleugeltje	1
Donkere mospalpmot	1	Levervlekmet	27	Vogelkersstippelmot	1
Drietandvlakjesmot	5	Lijnvalkmot	3	Vuurmot	31
Dubbelkelkbladroller	3	Lisdoddesnuitmot	2	Waasjesstippelmot	1
Duikermot	1	Loofboombladroller	1	Weegbreemot	7
Dwergvedermot	4	Luipaardlichtmot	19	Weidemot	2
Eenstipslakkenspoormot	1	Margrietwortelmot	5	Wereldbladroller	1
Esdoornvruchtmineermot	1	Moerasgraniemot	41	Wilgenslakkenspoormot	1
Fluweelpalpmot	1	Muntvlindertje	1	Windevedermot	14
Fruitmot	1	Mutsjeslichtmot	15	Witkopmot	11
Geaderde grasmot	1	Nazomergraniemot	2	Witkraagduifmot	1
Geelpalpmot	3	Olijfmineermot	1	Witschouderbladroller	2
Gegolfde lichtmot	3	Oranje kruidenmot	112	Witte dominomot	4
Gelijnde spitskopmot	1	Paardenbloembladroller	7	Wondklaverpalpmot	3
Gemarmerd koolmotje	1	Paardenkastanjemineermot	1	Zilvervlekbladroller	2
Gepijlde grasmot	4	Paardenkopbladroller	4	Zuidelijke glidkruidmot	1
Gewone coronamot	6	Panterspitskopmot	1	Zuringpalpmot	2
Gewone eikenvlekmet	1	Parelmoermot	43	Zustermot	2
Gewone elzenvouwmot	1	Peenkaartmot	1	Zwartvlekgrasmot	2
Gewone grasmot	6	Pinokkiomot	10		

Onderstaand nog wat foto's van micro-nachtvlinders (foto's Joop de Bakker)

Wereldbladroller

Prachtmot

Zustermot